

MOČNA OPOZI- TJA PROTI NOVI FRANCOSKI VLADI

Premier Reynaud orisal
vladno politiko

BLUM OBLJUBIL SO- DELOVANJE

Pariz, 23. marca.—Nova francoska vlada, kateri načeljuje Paul Reynaud, se je odločila, da ostane na krmilu, čeprav je takoj napadla na močno opozicijo v dr-
žavni zbornici. Pri glasovanju v zbornici ji je bila izrečena zaup-
nica samo z enim glasom večine, kar jo je rešilo pred padcem.

„Sedem članov stranke social-
nih radikalcev bo ostalo v vladi in podpiralo Reynauda v sode-
luju,“ se je glasilo uradni ko-
munikacije, ki je bil objavljen po se-
dajšnji zbornici. „Člani voja-
škega odbora se bodo danes se-
tali na svoji konferenci.“

To pomeni, da je Reynaudova vlada dobila odhod do 2. aprila, ko se zbornica ponovno sestane v svojem zasedanju. Premierje-
vi pristajajoč bodo skušali v tem času dobiti večjo oporo novemu režimu. Izmed 535 v zbornici od-
ločiteljnih glasov jih je vlada dobila 168, 156 poslancev je glasovalo proti, 111 pa se je vzdržalo gla-
sovanja. Reynaud je zmagal z enim glasom večine in se tako od-
držal na krmilu.

V svojem govoru v zbornici je Reynaud orisal politiko svoje vlade in branil socialiste, katere je pozval v vlado. „Francija bo ostala energično vojno proti ne-
nemški Nemčiji,“ je dejal pre-
mier. „Močan sovražnik je na-
šel vse svoje sile, da zmaga v tej vojni. Temu pomaga izda-
nja ruskega sovjetskega Zmaga v tej vojni pomeni rešitev vsega, kar pa totalno izgubo. Vlada se zaveda groznih realnosti, za-
budo ob odločno nastopala proti iz-
tajanju, kjerkoli se pojavijo.“

Dva socialna radikalca sta odgovorila, ker je Reynaud po-
stavljal socialiste v vlado. To sta Lucien Galimand in Vincent Badie. Oglasila sta se tudi dva predstavnika skrajne desnice—Louis Marin in Fernand Laurent. Naglašala sta, da novi ka-
binet s tako velikim številom članov ne bo uspešno funkcio-
nal. Reynaud je vsem kritikom odgovoril, „da je njegova glav-
na naloga zmaga v tej vojni, v kateri je udeležen francoski na-
rod kot celota.“

Potem je govoril Leon Blum, prvi premier in vodja socialis-
tične stranke. Odgovarjal je des-
ničarjem, ki so kritizirali Rey-
nauda, ker je povabil socialiste v svojo vlado. Poudarjal je tudi, da bodo socialisti delovali v vla-
di in jo podpirali, ker je to v in-
teresu francoskih delavcev.

Reynaud je napovedal odločno bo-
robo komunističnim izdajal-
cem, ki delajo proti interesom države. Borba bo trajala, dokler ne bo komunizem strt na vsej

Kongresni odsek nastopil proti Sapossu

Washington, D. C., 23. marca.—Zbornični odsek za apropi-
acije je zahteval od federalnega delovskega odbora, naj odstrani Davida Sapossa, odvetnika in v Rusiji rojenega radikalca ter nacionalistične divizije ekonomske raziskave. Ta divizija zbira po-
datke za delavski odbor, na ka-
terih podlaga odbor izreka svoje odlo-
čitve. Odsek je odklonil apro-
piacije v višini \$45,600 za in-
veširanje aktivnosti Sapossove divizije. Saposa je bil pri zasli-
šanju pred Diesovim odsekom napovedal kot sopotnik komuni-
stov in zagovornik komunistič-
nih teorij.

Angleži zadržali italijanski parnik

Iskali so nemškega
ekonoma

Gibraltar, 23. marca.—Agen-
tje tukajšnje britske kontrolne postaje so včeraj ustavili ita-
lijanski parnik Conte di Savoia in ga zadržali trinaest ur. Na tem parniku se vozi domov Sumner Welles, ameriški državni podtaj-
nik in Rooseveltovo poslanec.

Agentje so takoj invadirali parnik, ko se je približal Gibraltarju, in ga temeljito preiskali. Zaslišali so tudi vse potnike, ka-
pitana in člane posadke. Kapita-
nu so povedali, da so dobili in-
formacije, da se na parniku na-
haja dr. Hjalmar Schacht, nem-
ški ekonomski in finančni veš-
čak ter član Hitlerjevega kabi-
neta. Dalje so povedali, da so bili obveščeni, da je Schacht, s katerim je Welles konferiral v Berlinu, na poti v Ameriko. Tam naj bi konferiral s predsedni-
kom Rooseveltom o izboljšanju odnošajev med Nemčijo in Zdru-
ženimi državami.

Kapitan parnika je izjavil, da se Schacht ne nahaja na parni-
ku. Če bi se, bi on skrbel, da ga ne bi mogel najti nihče kljub temeljiti preiskavi. Po pregledu parnika in zaslišanju potnikov so Angleži izjavili, da jim je žal, ker so ustavili in preiskali par-
nik, toda izvršiti so morali svo-
jo dolžnost.

Rusija dobiva ameriški baker

Angleški vladni
krogi se jeze

London, 23. marca.—Ronald Cross, minister ekonomske vo-
jne, je izjavil v parlamentu, da je vlada vznemirjena zaradi ve-
likih ruskih naročil bakra in drugega bojnega materiala v Zdrženih državah. Parniki vo-
zijo material v Vladivostok kljub angleško-francoski blokadi in od-
tam gre v Nemčijo.

List Evening News v svojem komentarju angleških naporov, ki imajo preprečiti dovoz kovin in drugega blaga v Nemčijo iz tujetevstva, piše, „da ima naša pomorska blokada veliko luknjo, katero je treba takoj zamašiti.“

Geoffrey Mander, liberelec in član parlamenta, je dejal, da blo-
kada ni učinkovita napram nev-
tralnim državam, ki meje na Nemčijo. Treba jo je poostri-
ti. Uvoz ameriškega bombaža v Svcio se je v zadnjih mesecih povečal 150 odstotkov, na Ogrsko 100 odstotkov in v Jugoslavijo 50 odstotkov, kar pomeni, da Nemčija dobi večji del bombaža iz teh držav. Naciji dobivajo ma-
terial preko Trsta in Genove.

Mander je naglasil, da sta se Anglija in Francija zmotili v svojih računih, da bo blokada iz-
zvala nepokoj med Nemci in da se bodo uprli Hitlerjevemu re-
žimu. Ta je s pritiskom na nev-
tralne države dosegel povečanje uvoza blaga, ki ga Nemčija po-
trebuje.

Slovakija izročila oljno polje Nemcem

Budimpešta, Ogrska, 23. mar-
ca.—Slovaška vlada je dala v najem oljna polja pri Egbelu nemški oljni kompaniji. Tako se glasi poročilo v nemškem listu Grenzboten, ki izhaja v Bratisla-
vi, glavnem mestu Slovačije. Letna produkcija olja na teh po-
ljih znaša 160,000 ton.

Rudarska nesreča v Angliji

Longton, Anglija, 23. marca.—Osem rudarjev je bilo ubitih in štirje ranjeni v eksploziji plina, ki se je pripetila v tukajšnjem premogovniku.

ANGLEŠKA POD- MORNICA POTOPI- LA NEMŠKO LADJO

Velike izgube nevtral-
nih držav

NORVEŠKA VLADA PROTESTIRA

KOPENHAGEN, DANSKA, 24. marca.—Nemški tovorni par-
nik Hugo Stinnes je bil danes na-
paden in potopljen po angleški podmornici. Ta je bil drugi nem-
ški parnik, ki so ga Angleži po-
topili od izbruha vojne. Parnik je bil naložen s premočnim in pod-
mornica ga je napadla, ko je bil na poti iz Hamburga v Kopen-
hagen.

London, 23. marca.—Angle-
ška podmornica je včeraj torpe-
dirala in potopila prvi nemški tovorni parnik v tej vojni. Parnik Hedderheim je bil torpedi-
ran, ko se je nahajal v bližini danskega obrežja. Mnogi skle-
pajo iz tega, da se je angleška admiraliteta odločila za ostro vojno na morju, da ustavi trans-
portacijo švedske železne rude v Nemčijo.

V dansko luko je dospelo 35 članov posadke potopljenega nemškega parnika, ki so pove-
dali, da so jim Angleži dali 15 minut časa za zapustitev parni-
ka, nakar so ga torpedirali. V Londonu so sinoči priznali, da so Nemci v zadnjih treh dneh po-
topili 13 angleških in nevtralnih parnikov. Danska je izgubila tri parnike, Norveška štiri in Šved-
ska dva. Okrog 70 mornarjev, članov posadke napadenih parni-
kov, je izgubilo življenje.

Berlin, 23. marca.—Sinoči objavljeno uradno poročilo ome-
nja velike izgube Anglije in nev-
tralnih držav v vojni na morju. To pravi, da je skupna tonaža parnikov, katere so potopile nemške podmornice in bojna le-
tala v zadnjih dneh, znašala 65-
730 ton.

Uradna časopisna agencija DNB poroča, da so angleški le-
tali napadli z bombami tri nem-
ške parnike na Severnem mor-
ju. Bombe so jih poškodovale, toda potopile niso nobenega.

Oslo, Norveška, 23. marca.—Vlada je sinoči poslala oster protest Nemčiji zaradi potaplja-
nja parnikov, ki združujejo pro-
met med norveškimi pristanišči in onimi nevtralnih držav. V protestu zahteva tudi plačitev odškodnine.

Moskva stavila nove zahteve Finski

Ameriški prostovoljci
ostanejo na Finskem

Stockholm, Švedska, 23. mar-
ca.—Tukajšnji listi so objavili poročila, da je Stalinova vla-
da predložila nove zahteve Fin-
ski, ki določajo odstop nadalj-
njih kosov finskega ozemlja Ru-
siji. Zahteve so prišle v zvezi s pogajanjimi glede ureditve me-
je med Rusijo in Finsko.

Helsinki, Finska, 23. marca.—Ameriški prostovoljci na Fin-
skem bodo ostali tam nedolgo ča-
s, se glasi naznanilo finske or-
ganizacije, ki je tudi apelirala za nadaljnjo pomoč prostovol-
cem. Ameriški in drugi prostov-
oljci še vedno prihajajo na Fin-
sko in nekateri so bili upodobljeni pri rekonstrukcijskih delih.

List Uusi Suomi piše, da bo finska vlada, kateri načeljuje premier Risto Rytty, prihodnji te-
den resignirala. Formirana je bila 1. decembra preteklega le-
ta, ko so Stalinove čete udrele na finsko ozemlje.

Domače vesti

Vesti iz gornjega Michigana

Calumet, Mich.—Jos. Pleše, star 18 let, se je 17. t. m. težko pobil, ko se je vozil v avtu pre-
vrnil v občestni jarek v Paines-
dalju. Nahaja se v bolnišnici. Pri zadnjih lokalnih volitvah v Calumetu so bili ponovno izvol-
jeni Jos. Schneller za župana, Mike Strucelj za mestnega taj-
nika in John Stukel za nadzor-
nika, vsi trije Slovenci; v so-
sednjem Ahmeetu je bila roja-
kinja Anna Puhek izvoljena za blagajničarko in rojak Jos. Ger-
dešič za davkarjskega čenila (assessor), v Copper Cityju je pa zmagal rojak Steve Panijan za nadzornika.

„Grandma“ v Wisconsinu

West Allis, Wis.—Kristina Pugelj je prejela vest od svoje-
ga sina Franka Rovška iz Chi-
caga, da je postala „grandma“ osem funtov težkemu in 22 pal-
cev dolgemu črnolasemu fantku. Cestitke!

Clevelandske novice

Cleveland, 23. marca.—Dne 20. t. m. je avto do smrti povozil rojaka Jos. Perkota, starega 65 let. Podrobnosti še niso znane. Iz starega kraja se je priselila mlada Ma-
tilda Intiharju k svojemu stricu Johnu Intiharju; 21-letni Antop Malenič se je tudi priselil k svo-
jemu stricu. „Margie Kogov-
šek je bila okrađena za veliko-
nočno kosilo v obliki fine šunke, lepo dišečega prelajenega zeloda-
ca in polne košare jajec. Vse to je izginilo iz refrigeratorja, le krompir je „velikodušni“ tat pu-
stil Kogovškovim; ki stanujejo na 15606 Holmes ave.

Prva slovenska županja v Ame-
riki

Vandling, Pa.—Tukajšnji me-
štinski svet je 16. marca imeno-
val za župana Mary Korošec, vdovo po slovenskem županu Jos. Korošku, ki je umrl 19. februarja t. l. To je prva županja v okraju Lackawanna v Pennsylvaniji (in prva slovenska župa-
nja v Ameriki). Ženska vodi groserijski prodajalno in mes-
nico in bila je zaposlena v trgo-
vinu, ko je prišla k njej deputa-
cija iz mestne hiše z uradnim ob-
vestilom, da ji je bila podeljena županska čast za nedokončani termin njenega moža. Mary Korošec je sprejela to čast in nje-
no prvo uradno delo je bilo, da je ustavila izplačilo vseh mest-
nih računov, dokler ni plačanih \$1500 elektrarni, ki je grozila s tožbo.

Berlin napadel novo francosko vlado

Prepad med Italijo
in Francijo se
povečal

Berlin, 23. marca.—Nacijski tisk je že udaril po novi franco-
ski vladi, kateri načeljuje Paul Reynaud. „Nemčija ve, kaj dol-
guje tej vladi,“ piše list Berli-
ner Lokalanzeiger. „Formiranje te vlade je bojna napoved židov-
skih finančnikov nemškemu na-
rodnemu socializmu.“

Rim, 23. marca.—Formiranje nove francoske vlade je nepri-
jetno udarilo italijanske fašis-
tične kroge. Opazovalci napove-
dujejo, da se bo prepad med Ita-
lijo in Francijo povečal.

Reynaud je znan kot anglofil in velik sovražnik fašizma. Zda-
j, ko je prišel na krmilo Francije, je poostreval vojno gotova stvar.

Krueger otvori socialistično konvencijo

Washington, D. C., 23. marca.—Socialistična stranka je na-
znanila, da je bil Maynard Krue-
ger, profesor ekonomije na čika-
ški univerzi, izbran za glavnega govornika na njeni konvenciji, ki se bo pričela v tem mestu 6. aprila.

RUSI PREVZELI FINSKO MILITA- RISTIČNO BAZO

Nemci izboljšujejo bol-
garsko luko

SOVJETSKI TISK NAPADA ZA- VEZNIKE

HELSINKI, FINSKA, 23. mar-
ca.—Ruske čete so danes prevze-
le finsko militarično bazo Hang-
go. Tu objavljeno uradno poro-
čilo se glasi, da je okupacija ale-
dila odhoda članov finskega le-
hničnega štaba, ki so nadzirali obrat električnih central in vodo-
vodnih naprav. V smislu v Mos-
kvi sklenjene mirovne pogodbe je Rusija dobila v najem to oze-
mlje za dobo tridesetih let. Pre-
vzete je sledilo ceremonijam v mestni hiši.

MOSKVA, 23. marca.—Danes je bila tu objavljena vest o so-
vjetski okupaciji Sortavala, stra-
tegijskega mesta na severni stran-
i Ladoškega jezera. Vsa obrež-
ja tega jezera s tremi mesti vred je morala Finska odstopiti Ru-
siji.

Rdeča zvezda, glasilo ruske ar-
made, poroča, da so sovjetske če-
te s tanki in tovornimi avti da-
nes vkorakale v mesto. Keka-
holm, drugo mesto ob Ladoškem jezeru, so ruske čete zasedle več-
raj.

Istanbul, Turčija, 23. marca.—Sem dospelo poročilo se gla-
si, da so nemški strokovnjaki in inženirji dospeli v Varso, bol-
garsko pristaniščno mesto ob Črnem morju, da izboljšajo to luko in s tem omogočijo dovoz ru-
skega olja iz kavkaških pokra-
jin. Gradnja dveh velikih skladišč za rusko olje se je že pri-
čela.

Sestavljeni so bili tudi načrti glede izboljšanja železniškega prometa med Varso in Russe-
jem, donavskim pristaniščem. Železniški vlaki bodo vozili ru-
sko olje v to pristanišče, kjer bo preloženo na ladje, ki ga bodo vozile po Donavi v Nemčijo.

London, 23. marca.—Vest, da je nemška vlada poslala ultimatum Rumuniji, je dospela v London. Nemčija zahteva povečanje uvoza rumunskega olja, ki ga potrebujejo njena motorna ar-
mada in letalska sila. Rumunski poslanik v Londonu je danes za-
nikal vest, da je njegova vlada dobila ultimatum iz Berlina.

Moskva, 23. marca.—Sovjet-
ski tisk je ožigolal aktivnosti angleških in francoskih imperia-
listov v skandinavskih državah, zeno pa je naglasil sovjetsko mirovno politiko napram malim državam, zlasti napram Švedski, Norveški in Finski. Poročila, da Moskva zahteva svobodna pri-
stanišča na Švedskem in Norve-
škem, je označil za laž. Trud, or-
gan ruskih strokovnih unij, pi-
še, „da je mirovna pogodba med sovjetsko Rusijo in Finsko do-
kaz mirovne politike Stalinove vlade.“

Padec zaposlenosti v Chicagu

Chicago, 23. marca.—Zapo-
slenost v čikaškem distriktu je v februarju padla za 1,7%, med-
na izplačila pa za 1,2%. Tako se glasi poročilo državnega delav-
skega departamenta. To bazira na podatkih, katere je departa-
ment dobil od 3986 kompanij, ki upoštevajo 390,386 delavcev.

Ruski častniki in vojaki odlikovani

Moskva, 23. marca.—Pred-
sedništvo vrhovnega sovjetskega sveta je odredilo odlikovanje 9329 častnikov in vojakov. Vsi bodo dobili medalje „v znak pri-
znanja junških činov, ki so jih izvršili v borbi proti Finski.“

Kooperacija med Japonsko in Nemčijo

Ustanovitev novega
reda na Daljnem
vzhodu

Tokio, 23. marca.—Nekateri člani japonskega parlamenta so zahtevali od zunanjega ministra Hačira Arite, naj pojasni stališče vlade glede vojne v Evropi in kooperacije med Japonsko in Nemčijo. Minister je odgovoril, da se Japonska ne namerava vmešavati v evropski konflikt, ker je njena glavna naloga v tem momentu vzpostavitev novega reda na Daljnem vzhodu. „Najprej moramo likvidirati ki-
tajskega incident, potem pridejo drugi problemi na vrsto,“ je rekel Arita. „Japonska sicer sode-
luje z Nemčijo, toda to ne pome-
ni, da se bo odločno postavila na njeno stran v konfliktu med njo in Veliko Britanijo ter Francijo.“

Vojni minister Šunroku Hata je prej informiral člane prora-
čunskega odbora nižje zbornice, da Japonska ne bo odnehala v borbi, dokler ne bo režim gene-
rala Kaišeka strmoglavljen. Hata je priznal, da Kaišek še ved-
no razpolaga z armado dva mi-
lijona mož.

Peking, Kitajsko, 23. marca.—Angleški poslanik je naslovil oster protest japonskim voja-
škim avtoritetam zaradi napada na tri Angleže v Čangtehju, pro-
vincia Honan, v mestu, ki je pod japonsko kontrolo. Žrtve napada so bili podkonzi D. J. Robey, dr. E. B. Struthers in G. K. King.

Nacijska straho- vlada na Poljskem

Brutalnost nacijske
policije razkrita

Curih, Švica, 23. marca.—Eden izmed vzrokov, zakaj nacijske avtoritete ne dovolijo vstopa poročevalcem zunanjih listov na poljsko ozemlje, ki so ga zasedle Hitlerjeve čete, je bil pojasnjen po ameriških državl-
janih, ki so dospeli sem iz biv-
še poljske republike. Eden iz-
med teh, Clara Cybulski, je po-
vedala, da je prekoračila poljsko mejo 1. marca s pet mesečem starim otrokom, ki ga je rodila v času nacijskega bombardir-
anja Varšave.

„Moje ameriško državljanstvo ni pomenilo dosti,“ je rekla v razgovoru z reporterji. „Nacijska tajna policija je postopala z menoj, kakor da bi bila Poljka-
nja. V vlaku, v katerem sem se vozila, sem mogla stati vse čas v koridorju s svojim otrokom. Policaji so mi vzeli vse in za-
pretili, da me bodo pretepli, če bom protestirala. Varšava je najbolj nevarno mesto, ker je pod popolno kontrolo nacijske policije. Kazen za vsak prestop je smrt. Poljski uradniki morajo stalno poročati policiji, ki vlada z brutalno silo. Veliko število je bilo že ustreljenih. Zidje so še večji rezevi nego Poljaki in med njimi je veliko po-
manjkanje. Mnogo jih je že umrlo zaradi stradanja in bole-
zni.“

Registracija brezposelnih odrejena

Chicago, 23. marca.—Leo M. Lyons, tajnik državne reifne komisije, je naznanil, da se bo do morali vsi brezposelni, ki pre-
jemajo podporo, registrirati na vsakih 60 dni pri državnih upo-
slevalnicah. Komisija hoče imeti točne podatke o vseh, ki pre-
jemajo podporo. Vsi za delo spo-
sobni člani družine v starosti 18 do 65 let se morajo registrirati. Komisija bo skrbela, da nekateri dobe delo v privatnih indus-
trijah.

DRŽAVNI TAJ- NIK HULL OKR- CAL POSLANIKA

Kongresnik zahteva od-
poklic Cromwella

KANADSKI TISK PO- HVALIL DIPLO- MATA

Washington, D. C., 23. marca.—Državni tajnik Cordell Hull je pokaral Jamesa H. R. Cromwella, ameriškega poslanika v Kanadi, zaradi govora, ki ga je imel pred člani Kanadskega kluba, v katerem je ožigolal nacijsko Nemčijo in pohvalil Veliko Britanijo in Francijo.

„Državni tajnik je proučil vsebino Cromwellovega govora in ugotovil, da je v nasprotju z instrukcijami vlade ameriškim diplomatom,“ pravi Hull v svoji izjavi. „Te instrukcije prepove-
dujejo javno diskuzijo o politiki tujih držav, kar velja zlasti za one, ki so zapletene v vojno. Ta-
ki govori škodujejo odnošajem med Ameriko in drugimi drža-
vami. Cromwell je bil opozorjen, naj se drži instrukcij.“

Kongresnik George H. Tinkham, republikanec iz Massachu-
settsa in član zborničnega odes-
ka za zunanje zadeve, je zahteval odpoklic Cromwella. „Posla-
nikov govor je bil v bistvu poziv na ameriški narod, naj se pri-
druži zaveznikom in napove vojno Nemčiji,“ je rekel Tinkham. „Bil je govor propagatorja, ne lojalnega predstavnika Ameri-
ke v Kanadi, in odprto kršenje Rooseveltove proklamacije o ameriški nevtralnosti v zadnjem septembru. Če vlada ne bo od-
poklicala Cromwella, ga mora kongres obtožiti.“

Ottawa, Kanada, 23. marca.—Vsi kanadski listi poveljujejo ameriškega poslanika Cromwel-
la, ki je v svojem govoru v To-
rontu izrazil mnenje, da življe-
nje, svoboda in varnost nevtral-
nih držav so v nevarnosti zara-
di vojne v Evropi in ožigolal Nemčijo ter pohvalil Anglijo in Francijo. Listi v svojih uvodni-
kih naglašajo, da se večina ame-
riškega ljudstva strinja s posla-
nikovo obsodbo nacijske Nem-
čije.

Naciji poveljujejo pakt s Stalinom

Tesna kooperacija
med Nemčijo
in Rusijo

Berlin, 23. marca.—List Boer-
senzeitung, uradno glasilo nem-
ške letalske sile, poveljuje zve-
zo med Nemčijo in sovjetsko Ru-
sijo v člankih v nemškem in ru-
skem jeziku. Avtorji člankov so nemški in ruski ekonomski veš-
čaki, ki naglašajo koristi, ki jih bosta imeli obe državi od tesne kooperacije.

Uradni nemški krogi pravijo, da bo Aleksander Škvarcev, so-
vjetski poslanik v Berlinu, ki se je vrnil v Moskvo v sredo z nem-
skim letalom, ostal tam nekaj dni. S seboj je vzel važne do-
kumente, glede katerih bo raz-
pravljaval s Stalinom in zunanjim komisarjem Molotovom. Razpra-
va se bo nanašala tudi na pred-
lagano raztegnitev oziroma imen-
berlin na Moskvo.

Maršal Mannerheim dobil visoko odlikovanje

Helsinki, Finska, 23. marca.—Feldmaršal Mannerheim, na-
čelnik finske oborožene sile, je bil včeraj počaščen in odlikovan. Dobil je Križ svobode, najvišje odlikovanje, ki ga more dati Fin-
ska.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE

PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravstvena Zveza (izvan Chicago) in Kanada \$2.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; za Chicago in Ohio \$2.50 na leto, \$3.75 na pol leta, na inkompletno \$2.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$2.00 per year, Chicago and Ohio \$2.50 per year, foreign countries \$3.00 per year.

Cena članstva po dogovoru. Rokopisni dopisi in manjši listi ne vračajo. Rokopisni dopisi, ki so vrnjeni, morajo biti poslani na isto mesto, kjer so poslani. Če se ne vrnejo, se ne vrnejo.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and suggestions will not be returned. Other communications, such as stories, plays, poems, etc., will be returned only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vsa, kar ima stik s 10tem

PROSVETA

2827-29 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oklepaju na primer (March 21, 1946), poleg vsakega imena na naslovni strani, da vam je s tem datumom poteka naročila. Ponovito je preverjeno, da se vam list ne uvozi.

138

Krščanski frontarji

Najnovejša vest iz New Yorka se glasi, da imajo "krščanski frontarji", ki so bili obtoženi zarote, ko so federalni detektivji našli pri njih dinamit, strelivo in puške, najboljše zagovornike v katoliških duhovnih.

Nekateri katoliški duhovni iz Brooklyna pritakajo na okrajne sodnike, ki so njihovi rojaki — oboji so Irci — naj vplivajo, da bodo "frontarji" oproščeni. Vsi newyorški sodniki pa niso katoliški Irci, kljub temu pritakajo tudi na te, toda z drugačno taktiko — namreč pod prevezo, da je obtožba "frontarjev" verska zadeva! V resnici je obtožena katoliška cerkev! Ali bodo sodniki trpeli versko persekutiranje? Sodniki protestantovske vere so kajpada proti vsakim takim persekucijam, če bodo verjeli, da je klerofašistična "krščanska fronta" res katoliška cerkev!

Da se obtoženi "frontarji" res zanašajo na "fathre" za svojo oprostitev, dokazuje katoliški shod, ki se je vršil 1. marca v Brooklynu in na katerem je "frontar" Albert Gunnison izjavil: "Vsa brooklynska škofija stoji za Cassidyjem in ostalimi šestnajstimi fanti!" Na istem shodu so govorili trije katoliški duhovni in eden teh je rekel, da je obtožena proti "frontarjem" — judovska aleparija, nakar je zbrana množica kar tulila fanatičnega srda proti Judom.

Med tem pa Coughlinova Social Justice napada newyorškega šupana La Guardi, češ da se je lotil "krščanskih persekucij", ker je nastopil proti policajem, ki so člani "krščanske fronte". Upati je, da se odgovorni oblastniki ne bodo zmenili za rohenje in grožnje katoliških klerofašistov, temveč bodo energično nastopili proti zločinskim teroristom.

Milwaukee je pokazal

Pri županiških primarnih volitvah v Milwaukeeju, ki so bile 12. marca, je socialistični župan Hoan, ki spet kandidira za nadaljnja štiri leta, dobil 75,300 glasov, največ med vsemi kandidati; njegov najbližji protikandidat Carl Zeldner, s katerim se bo Hoan kosal pri končnih volitvah 2. aprila, je prejel 50,454 glasov.

Hoan je prejel 47 odstotkov vseh oddanih glasov, katerih je bilo 161,143; to pomeni, da je Hoan to pot dobil šest odstotkov glasov več kot pred štirimi leti. Hoan zdaj kandidira na listi farmersko-delavsko-progresivne federacije, v kateri je socialistična stranka združena z drugimi naprednimi organizacijami.

Kar je bilo najzanimivejšega pri teh volitvah, je pa tole: proti Hoanu je nastopil tudi komunistični kandidat Fred Bassett Blair in prejel je celih — 1139 glasov!

Tu se vidi koliko moči imajo stalinovci, kadar pridejo na demokratično preizkušnjo. V Milwaukeeju, kakor v drugih večjih industrijskih mestih, imajo stalinovci nekaj trobent, ki tulijo, da se vse trese, kadar pa pride do poštenega glasovanja — tedaj izginejo kot kavra in nikjer jih ni.

Razume se, da imajo najete — najete iz Moskve — stalinovske trobente za vsak svoj poraz, za vsako svojo blamažo, kakor za vse svoje zločine, takoj "pojasnijo" pri roki. "Milwaukeejske volitve pri njih niso bile poštene! Komunistični glasovi so bili ukradeni, zavrnjeni! Hoan je dobil največ glasov s korupcijo! Sicer pa ni nobena demokracija, če je človek 24 let župan in še vedno kandidira! ... In še mnogo drugih "pojasnili" imajo stalinovci za vse tepee, ki jim hočejo verjeti.

Toda Milwaukee je pokazal, da je tamkaj samo — 1139 ljudi, delavcev in ostalih skupaj, ki še verjamejo stalinovcem! To je za Milwaukee velika, velika čast in zadoščenje.

Teror na jugu

Zadnje tedne prihajajo vesti o gibanju organiziranih teroristov v okolici Atlante v Georgiji. Nekega brivca so našli do smrti pretolčene ga in izvršenih je bilo še več drugih terorističnih dejanj. Obdolženi so kuklukskari, med katerimi se nahajajo veliki pobožnjaki, ki pa imajo manjše, da se ljudje lahko moralno izboljšajo s — pretepanjem in celo z ubojem.

Terorizem na jugu, kakor drugje, je neame-riska aktivnost. Noben zakonik v Ameriki ne daje privatnikom pravice igrati policaja, sodnika in rabilja. Kje je Martin Dies s svojim od-skom? —

Glasovi iz naselbin

Po vrsti

Manganese, Minn. — Smo bližju pomladi, ali izgleda kakor o božiču. Pridrvel je val snega in burje iz mrzle Kanade. Ko to pišem, se burja in sneg že dva dni tepeta kot za stavo.

Prav kar sem mislil, da se bo v odprtem rudniku pričelo delati. Zdal ne bo nič do aprila, ker je preveč snega. Narava je včasih preveč muhasta in mi je račune zmešala.

Oh, kaj pa ruski medved in finski mrviljinec? Lansko jesen se je ruski medved pripravil, da gre spat čez zimo, kakor navadno. Pa se še malo ustavi, da si ogleda okolico prej ko smukne v brlog. Zagleda finske mrvilje, ki se mu zde, da so malo preblizu. Malo pomisli — ne dosti! — zagodrnja in si misli: ko bodo zagledali mojo senco, bodo vsi pomrli od strahu. In res se postavi na zadnje noge, kot je že medvedova navada, toda glej čudo: finske mrvilje mu kažejo palec med dvema prstoma! To je bilo že preveč za medvedovo čast. Skoči razjarjen proti njim, ali one se postavijo v bran. In res mu ne gre kakor je mislil. Ti paglavci mu mečejo neko zrnje v oči! Medved se torej ustavi, skoči za velik kamen, da si oči nekoliko očisti in malo odpočije. Pa mu pride proti svoji volji dobra misel v glavo: Vi ste bele mrvilje, jaz, veliki ruski medved, bom z vami vilipurskimi mrviljami podpisal časten mir!

Eto vam! Tako sem snoči slišal po radiu in basta!

Kaj bodo zdaj storili sopotniki? Ali bodo jezni na Stalina, ali bodo počakali nove sappe iz Moskve? Gotovo si bodo mislili, da se ni vredno prenegati in je bolje čakati, da pride nova linija. Volilci v Minnesoti! Letošnjo jesen bodo volitve. Dobro premislite, komu boste oddali svoj glas. Za svojo osebo dobro vem, komu ga bom dal, to je farmer-labor party, ker socialistična stranka tukaj ne bo imela svojih kandidatov. Torej vsi za farmer-labor party!

Prosaveto komaj čakam, da mi jo poštar prinese. Prvi so dopisli, potem pa drugo čtivo. Čudno se mi vidi, da ni več Slovencev naročenih na Prosveto. Berem več različnih listov in revij, angleške in slovenske, toda najbolj se mi dopade Prosveta, ker se človek lahko iz nje veliko nauči, če hoče. Za vse drugo je denar, le za poučeno čtivo ga ni, ali pa ti zaburja, da je Prosveta brezverska. Toda znanstveniki se ne brigajo za nobeno vero. Oni grede svojo pot naprej in tako je prav.

R. M. Kurre, 197.

Odgovor Taneku

Akron, O. — Br. Tanek iz Girarda piše v 52. številu Prosvete, da se zastopniki na seji tamkajšnje federacije niso strinjali z zaključkom, da se vrši ohlajski dan SNPJ v Clevelandu. Oni da bi radi videli, da bi se vršil kje v sredini Ohia, kjer je še prilika za nove člane. Iz njegove pisave pa je razvidno, da se le on ni strinjal. Toda nič zato, vsaka šola nekaj stane.

Toda s to sugestijo, naj bi se ta proslava vršila kje v sredini naših naselbin v svrhu, da se z njo pridobi čim več novih članov, je nekaj narobe. Če bi bili zastopniki sklenili, da se vrši v Girardu, bi v tem oziru gotovo ne bilo uspeha, ker tam so še vedno vsi člani SNPJ; prav tako je tudi v Akronu. V Clevelandu pa je še 30,000 Slovencev, ki ne spadajo k SNPJ. Torej če jih pride le polovica na proslavo, bo gotovo uspeh.

Jaz sem predlagal na zborovanju, da se ta slavnost vrši v Akronu, toda sem bil poražen, ker večina zastopnikov federacije je bila za Cleveland. In večina zna ga. Apeliraj na girardsko federacijo, naj ne bodo uleženi in naj grede na delo, da bo čim večja udeležba. Pa dovolj o tem.

Pisal je tudi o A. Jankovihu. Pravi, da ne zna ceniti, kaj je socializem, ker je pisal, naj bo Prosveta nevtralna v rusko-finskem konfliktu. S tem je bil br. Molek zagovarjan s strani tistih, ki so mislili, da pravilno piše. Jaz sem dobro pazil druge liste, ki so slabše pisali kakor Prosveta.

No, ravno pri koncu kosila je prilomasti stara grča štajerska Tona Zidanšek. Ker sem bil obrnjen proti vratom, ga nisem takoj opazil. Pozdravil je z "gromsko streljo". Naša družba je bila zelo radovedna, kakšna zverinja je ta Zidanšek, ki vedno piše v Prosveti — tudi o klobasah! Nekateri od naše družbe so ga že poznali, večina ne (jaz ga poznam že mnogo let).

Sli smo k — jaslim in ljudje so pričeli prihajati od vseh strani in naselbin. Iz Imperiada so prišli z natlačnim busom. Franka Auguššina in nekaj rojakov sem takoj spoznal, več drugih pa mene. Zidanška so vsi poznali, ker je vedno med njimi. Prišlo je pozdravljanje in rokovanje. Predstavil sem več naših Clevelandčanov drugim rojakom, prav rad bi vse predstavil, a ni bilo mogoče, ker sva bila z Zidanškom obkoljena od vseh strani, da skoraj nisva mogla ganiti. Tako je bilo pred in po programu. Tudi železne vode in jeklenovec ni manjkalo. Moji cilki sem bil obljubil, da se bom držal bolj nazaj od železne vode, da me ne bo zmešala; tudi mi je naročila, naj bom kot gentleman, ne kot meva. In tako je menda bilo (?)

Ali veste, da se v Združenih državah delavci preživljajo z 12c na dan? Kako? S tem, da si stisnejo pasove.

Martin Klarič, 170.

Kako je bilo v Strabanu

Cleveland. — Par dni pred nedeljo, 17. marca, je vreme kazalo bolj slabo in kisel, a se je izboljšalo. Na priredbo Cankarjeve ustanove v Strabanu, Pa., nas je šlo poln bus; rado bi jih šlo še več, a ni bilo prostora. Iz Clevelanda smo jo odrinili v nedeljo zjutraj ob 6:20. Bila je vesela družba, vsake vrste kombinacija in pomešana z nežnim spolom. Se nismo pričeli dobro iz mesta, je že zadonela pesem, ker pretežna večina te družbe so bili dobri pevci in pevke, večina od soc. Zarje, zraven pa pevca Louis Be-le s soprogo in Frank Plut s soprogo. Nadalje je bil tudi saksofonist Louis Hodnik s svojo korajžno ženo. Kajpak je bil med nami tudi "dimnikar" in "pote-puh" Tone Eppich s svojo robo.

Kmalu je zadisala tudi tista posebna "kultura", kateri pravimo "železna voda". Preskrbelo jo je par skrbnih rojakov. Najprvo so jo ponudili podpisane mu in lahko mi verjamete, da nisem imel nič proti tej kulturi. Še prav pristojala mi je. Pa tudi drugi niso bili hudi nanjo.

Približno štiri ure in pol nas je vozil bus, tudi po grozno zvitih cestah predno smo dospeli vsi čili in zdravi in korajžni na cilj. Po Canonsburgu je šoferja dirigirala mrs. Gril, da nas je pripeljal prav do dvorane društva Postojnske jame 138 SNPJ. Mrs. Gril je že prej živele v Strabanu. Pred dvorano je bilo še precej blata in smo umazali naše nabiksane čevlje. Vprašali smo, zakaj ne bi posuli, da bi ne bilo toliko blata? Povedali so nam, da niso mogli, ker so ravno sedaj tam čisto popravljali. Vzeli smo to pojasnilo na znanje in udriji v dom.

Ker me ni bilo v tej naselbini že 15 let, sem bil zelo presenečen, ker so bili vsi spodnji prostori predelani. Gornja dvorana je razen nekaj tehničnih popravil kot je bila prej. Ker je ravno tisto nedeljo imelo sejo društvo Postojnska jama, je bilo ob našem prihodu skoraj vse prazno, toda kmalu so se vsi člani in članice iz gornje dvorane — nekako okrog 11:30.

Moja prva pot je bila h kuharicam in kelnericam v kuhinjo, ker je zelo vabljivo dišalo iz nje. Pripravile so že za nas obilo in pa zelo okusno kosilo. Kajpak sem spoštljivo pozdravil ženske in se predstavil. Nekateri so me že poznale, druge ne. Te so rek-le, da so mislile, da sem velika zverinja, podobna kakšni gorili, ne pa tak pritlikavec. Tudi moja zalita, rdeča lica so jim ugajala, nekaj pa so bila suha in bleđa. Izgovoril sem se na mojo boljše polovico Cilko. Ja, potem so me pa spraševale, kje imam to boljše polovico, mojega srčka. Bil sem v zadregi, ker srčka nisem imel s sabo. Povedal sem jim, ako bo šlo vse po sreči, jo pripeljem v jeseni za Labor day na dan SNPJ, ki se vrši v Strabanu. Vzele so na znanje, da si ne preveč rade.

Pred kosilom nismo preveč sili-li k jaslim, par smo jih pa vendar stisnili. Z radostjo smo spre-jeli na znanje naznanilo kuharic in kelneric, da je kosilo priprav-ljeno. Prisredemo k lepogoprav-lem in težko obtoženim mizam. Pričeli smo s prav okusno juho, nato pa kar naprej dobrot za dobroto; ne vem kolikor različ-nih jedi je bilo in vse tako okus-no! S potico in kavo se je nehalo. (Nekdo je rekel: "Ej, če bi se mogel človek najesti kar za tri dni takih dobrot!")

No, ravno pri koncu kosila je prilomasti stara grča štajerska Tona Zidanšek. Ker sem bil obrnjen proti vratom, ga nisem takoj opazil. Pozdravil je z "gromsko streljo". Naša družba je bila zelo radovedna, kakšna zverinja je ta Zidanšek, ki vedno piše v Prosveti — tudi o klobasah! Nekateri od naše družbe so ga že poznali, večina ne (jaz ga poznam že mnogo let).

Sli smo k — jaslim in ljudje so pričeli prihajati od vseh strani in naselbin. Iz Imperiada so prišli z natlačnim busom. Franka Auguššina in nekaj rojakov sem takoj spoznal, več drugih pa mene. Zidanška so vsi poznali, ker je vedno med njimi. Prišlo je pozdravljanje in rokovanje. Predstavil sem več naših Clevelandčanov drugim rojakom, prav rad bi vse predstavil, a ni bilo mogoče, ker sva bila z Zidanškom obkoljena od vseh strani, da skoraj nisva mogla ganiti. Tako je bilo pred in po programu. Tudi železne vode in jeklenovec ni manjkalo. Moji cilki sem bil obljubil, da se bom držal bolj nazaj od železne vode, da me ne bo zmešala; tudi mi je naročila, naj bom kot gentleman, ne kot meva. In tako je menda bilo (?)

Anton Jankovich, 147.

zastopnik Prosvete.

Programa ne bom opisoval, rečem samo to, da je bil izredno zanimiv in to posebno za večino posetnikov, ki niso tako razvaje-ni kakor na primer mi v Cleve-landu ali po drugih večjih nase-lbinah. Oder imajo precej velik in pripraven, toda se ne da primerjati z našim v SDD ali SDD. Pevske in tudi druge točke so bile izvrstno podane, krono pa je odnesel Tone Eppich s pomočjo Franka Pluta, ki je igral polica-ja, mrs. Plut pa je spremljala na piano. Podala sta dva kuple-ta, "Dimnikarja" in "Vagabun-da". Igra "Eden se mora oženi-ti" se mi pa ni dopadla. Od za-četka je bila še živahna in tudi proti koncu, toda v sredini se je vlekla kot jara kača.

Le škoda, da ni bilo odmora, da bi se ljudje nekoliko sprosti-li, pa tudi za bishis bi bilo bolje. In slednje je tudi važno, ker s samo vstopnino se ne izplača no-bena naših priredb. Treba je iskati dohodkov tudi drugje — pri jaslih, pa če je to kulturno ali ne. Seveda to ne pomeni, da se ga mora človek napiti čez me-ro.

Ta priredba je bila na vsej čr-ti imenitna — kakšna bo v fi-nančnem, ne vem. Gotovo smo vsi več ali manj žrtvovali, po-sebno Clevelandčani, ker nam je Cankarjeva ustanova pri sre-u. In s to imenitno priredbo je CU dobila še večji ugled. Vsi prija-telji z Zidanškom vred naj nam oprate, ker se nismo mogli do-dobrega pogovoriti, je bil pač čas prekratke (še klobas nisem pokusil). Kakor sem se že prej izrazil, upam, da se vidimo v je-seni na proslavi dneva SNPJ — če bo kaj copakov! Takrat bo več časa, kar tri dni skupaj.

Prav lepa hvala tudi soderu-gnjam, prijateljem in znanecem za mnoge čestitke in priznanja za moje dopise. Tako so me na-vduševali, naj še pišem, posebno pa Primož in Krasevci. Lepa hvala Zigmunu, oskrbniku doma, za popolno zaupanje in postrž-bo Clevelandčanom. Prišrna hvala odboru društva Postojnske jame 138 SNPJ, kuharicam in natakarjem — posebno pa tisti brhki, ki mi je tako trdno pri-pela nageljček, da bi ga tudi krasna burja ne odnesla. Kajpak izrekam hvalo tudi Zidanški, ki me je tako spretno predstavljaval onim, ki me še niso poznali raz-en po mojih dopisih. Tona, še ga bova pila, dokler ne pride oni z rožički po svoje! A dokler bo-mo pošteno krevsali po tem puk-lastem svetu, se ga še ne boji-mo!

Naš bus in šofer sta nas sreč-no in vse veselo pripeljala v Cleve-land, da se s Tonetom Grdinom lahko zopet gledamo iz oblija v oblije. Pozdravljeni vsi skupaj in hvala vsem!

Anton Jankovich, 147.

zastopnik Prosvete.

Za ignoriranje Rusije

Lincoln, Ill. — Z veseljem čit-am Prosveto že preko 20 let. Čital bi jo še z večjim veseljem, če bi ne bilo v nji toliko kritike drug proti drugemu, član proti članu, delavec proti delavcu in če bi ne bilo toliko napadov proti ruski vladi, kar pomeni tudi proti ruskemu narodu. Rusi so delavci kakor smo mi v Ameriki,

ampak oni so pod rusko vlado in se ji morajo pokoriti. Znano pa nam je, kaj se je zgodilo z ru-skim sarjem in tako se lahko zgodi tudi s Stalinom. Sicer pa to ni naša skrb. Kar je v Rusiji ne-čistega, bodo že sami osnažili brez Prosvete. Naša dolžnost je, da se brigamo za probleme tukaj v Ameriki, kjer uničujejo ubo-gega delavca.

Poglejmo malo, kaj se godi med UMWA in PMWA. Name-sto da bi se ilinoiski rudarji združili in delali sebi v korist in proti kapitalizmu, pa delajo ravo narobe. Torej bolje bi bilo, a-ko bi se porabile tiste kolone v korist delavstva v Ameriki, na-mesto da se piše o Rusiji, to je kako se tukaj organizirajo stro-kovno in politično. Znano nam je, da ameriški delavci niso še nikdar prej imeli take prilike, da se organizirajo kakor zadnja leta pod Rooseveltovo adminis-tracijo. Zatorej je potrebno deta-litno skupno in bratsko, da de-lavci to obdržijo in izboljšajo, kar imajo. Če bodo pa delali drug proti drugemu, bodo le se-bi v škodo, in lahko se pripeti, da se to izgubijo, kar so dosegli. Torej čas je že, da se porabijo tiste kolone za boljše namene — v korist SNPJ in delavstva v Ameriki.

Kar se vojne tiče v Evropi, pa vsi dobro vemo, da ni nič druge-ga kakor ena velika kapitalis-tična politika. Mogoče bo kdo rekel: Tu je že zopet eden, ki je za Rusije. Ne, jaz nisem za Ru-se, ne za Fince in ne za noben dru-gi narod onkraj luže. Jaz sem samo za narod tukaj v Ameriki, kjer je dosti nesnage, katero je potrebno očistiti. In ako bi se ta nesnaga očistila, kar pa dvo-mim, potem bi narod res lahko rekel, da živi v pravi demokra-ciji. Dokler se to ne zgodi, tudi demokracije ne bo.

Mike Brilli, 116.

Cunjarjev Tine

Akron, O. — Cunjarjev Tine! Tako so ga imenovali, dasi ni bilo to njegovo pravo ime. Kako ga je dobil, bomo pozneje izve-li. Tine je bil pošten človek, močan hrust, malo bolj neroden, vseeno pa je obhodial vse fare in vasi okrog Iga. Vonj je imel dober — še predobro — čut tudi, samo vid je imel slab.

Tine je bil doma tam izpod Krima, kake tri četrte ure od na-še vasi Iga. Njegovo pravo ime je bilo Pavlov Tine. Kaj je de-lal v svoji mladosti, ne vem; vse, kar vem o njem, je to, da je v poznih letih stanoval v naši va-si. Kar bom pisal o njem, sem mnogo čul od drugih, nekaj sem bil pa tudi sam priča.

Menda je že stara navada, da vaški paglavci radi tja zahajajo, kjer je več zabave, in tako smo tudi mi imeli dosti zabave s Ti-netom. Živel je v revni koči in smo ga hodili dražiti. Tolkli smo na vrata tako dolgo, da je ven prikolovratil; in vselej smo mu kaj nastavili pred vrata, da se je siromak zavabil, mi pa v smeh. Zopet drugič, ko je bil vprežen, smo ga eukali za suknjo in vlekl-cizo nazaj, tako da smo ga uje-zili, da se je izpregel in tekkel za nami, ali kje smo mi že bili!

Ako sedaj o tem premisslu-jem, si ne morem kaj, da bi se ne vprašal: kako smo mogli biti otroci tako nagajivi napram sta-remu človeku?

Vprašujem se tudi, kako se je mogel Tine zaljubiti in kje in kako je naplaval svojo ljubo. Na plesišču gotovo ne, v cerkvi menda tudi ne, mogoče na paši? Vem, da Tine ni znal plesati, je bil preveč neokreten; in če je plesal, je moral plesati kakor medved. Ampak Tine se je za-ljubil in mirna Bosna! Da bomo znali, s kakšno se je Tine za-ročil in katera je bila toliko sre-čna, da je živela ob strani krim-skega orjaka, zato ni več ko prav, da tudi njo spoznamo.

Tine ji je bilo Micka (pozneje Cunjarjeva Mica). Odkod je bi-la domaća, mi ni znano, prav tako tudi ne, koliko je bila stara. Vem le, da je imela branjarijo, in si-cer s cunjami, kostmi in seveda tudi zmešanih las se ni branila. Kaj in koliko je plačevala za ta-ko robo? Dosti ne. Če je bilo malo cunj, je dala eno šivanko ali dve; če je bil kup cunj večji in mogoče tudi par kosti zra-ven, je dodala še cvirna. Taka je bila branjevka Mica.

Tistikrat, ko je bil Tine vso noč brez spanca, je premišljeval to in ono, na kak način bi razlo-žil očetu svojo namero. Že je skoro obupal. Kar tako očetu po-delavci kakor smo mi v Ameriki,

Organi, ki jih človek lahko pogreša

Priroda je človeka tako ustvarila, da prihaja pri vsej popolnosti zdravnik vedno znova do u-gank. Njegovo začudenje je tem večje, ko odkri-je, da so v človeškem telesu organi, ki jih za na-daljnje funkcije lahko pogreša.

Vzemimo najvažnejši človeški organ, možga-ne. Pri poizkusih na živalih so dognali, da bi-tje lahko pogreša tako odstranitev malih kakor velikih možganov. Operacije v vojni so doka-zale, da tudi človek lahko nemoteno živi dalje, če so mu odstranili del velikih možganov.

Nedavno je ameriški kirurg Ackerley napra-vil zanimivo, pa odgovorno operacijo. Odstra-nil je zaradi zatekle rane vso desno polovico možganske opne v težini 500 gr neke ženske, ki je po prestani operaciji razen majhnih moten-v v premikanju lahko nadaljevala s svojimi go-spodnjimi posli povsem normalno. Seveda bi bila odstranitev leve polovice možgan imela mnogo večje posledice, ker je tam sedež dars govora, pisave, čitanja itd.

Med mnogimi nesrečniki, ki so izgubili vid, pa so se kljub temu naučili brati, je pokazala slepa in gluhonema Helen Keller v odlični meri, da je tudi tako mogoče uživati življenjsko sre-čo, ko je dosegla akademske časti.

Kaj pa prebavniki organi? Zolje je človek ne-tegnil umetno nadomestiti. Odstranili so tudi že jezik, človeka so pitali na drug način. Da je v mnogih primerih odstranitev mandljev naju-za vedva brez posledic za telo, je dandanes vsakdanja stvar. Težje je z goltancem in želo-decem. Posrečilo se je že po odstranitvi goltan-ca hraniti človeka po cevki direktno v želodec. Z operacijami so vzeli človeku več metrov tan-kega črevesa, pa tudi debelo črevo, pa so ven-dar spravili prebavo in treljenje v red. Od-stranitev žolčnega mehurja in slepiča je že v praksi, težje je z jetri, ki so v celoti nepogre-lijiva. Operacija ledvic se je posrečila tako, da so odvzeli eno celo in del druge. Človeku so od-stranili tudi že bolni mehur, jabolko, del plju-ge in vranice ter ga ohranili pri življenju.

Vse to so lepi napredki moderne kirurgije. Naravno pa je, da priroda že ve, čemu je vse organe ustvarila. Najsrečnejši je seveda tisti, ki jih ohrani zdrave čimdelj, njih odstranitev, delna ali popolna je le od pomoč za doletno mero življenja.

Zakaj se človeško telo redi

Če bi človek ležal ves dan na miru in gledal v nebo, bi njegovo telo opravilo takšno delo, kakor če bi v 24 urah dvignili 70 ton 1 m vi-soko. Telo porabi 2700 kalorij ne glede na to, ali človek sedi, se spreha, pleše ali sedi v sem ur v pisarni.

Te številke veljajo za ljudi s povprečnim naporom. Če porabi ta človek manj kakor 2-500 kalorij, prehajajo te kalorije v toščo. Če pojemo na dan kos presnega masla čez po-trebo, bi bili v 20 letih 80 kg težji. Jemo la-ko kolikor hočemo, toda če hočemo, da bodo nastale kalorije izgorele, moramo delati.

Vzemimo primer: Za eno pomarančo več, ki jo pojemo (100 kalorij), moramo že eno uro pomivati posodo. Kos kruha s presnim maslom da energiji za pol ure vožnje s kole-som. Če pojemo svinjski zrezek več in se ne-čemo odebiliti, moramo eno uro prehoditi bli-ri km. Za skodelico čaja z dvema kockama sladkorja bi že bilo treba ljudem, ki nečisto odebiliti, uro časa ribati kuhinjo. Po veli-lem založanju sladkoleja morate cepiti dva vsaj 25 minut.

Kaj je dejal Lenin o Finski leta 1917

Londonski radio javlja, da so nastopile no-vije finskega radia v Lahtiju v trenutku, ko je poročevalec obojal sovjetski napad na Fi-nsko in navajal za to primer pokojnega Lenina, ki je v moskovski "Pravdi" napisal, da je "sa-mostojnost Finske pravična stvar. Car in dru-gi so proti sporazumu s finskim parlamen-tom. Podjarmiti hočejo Finsko pod svojo obla-ko. Samozavestni proletarci in finski socialni de-mokrati, ki so ostali zvesti svojemu programu, so prav tako za svobodo finske kakor vseh dru-gih nesuverenih narodov. Finska je bila ane-ktrirana od ruskih carjev v sporazumu z Napo-leonom. Če smo res proti vsakršnemu anekti-ranju, se moramo odkrito zavzeti za svobodo Finske. Šele kadar bomo na to pristali, bo naš sporazum s Finci popoln. Tovariši, delavci in kmetje, ne pustite se zapeljati od aneksije po-litike ruskih kapitalistov glede Finske. Kurdo-vi in Ukrajincev. Naj vas ne bo strah, prizna-tem narodom svobodo."

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 25. marca 1920)

Domače vesti. Deset jugoslovanskih organi-zacij v Ameriki je sodelovalo v novem apelu na Wilsona za pravično rešitev primorskega vprašanja.

Delavske vesti. Stavkajoči delavci v Seattleu Wash., so se prvič v zgodovini poslužili leta pri piketiranju.

Iz inozemstva. Civilna vojna v Nemčiji po-jema; bilo je 8000 ubitih in ranjenih.

Sovjetska Rusija. Iz Moskve poročajo, da so našli na ruskim stepah 16,000 mož bele Deniki nove armade zmrznenih.

Novice iz starega kraja

Primorja

Pariski napad
Ljubljana, februarja 1940. — Ko je pred dnevi pozno zvečer prišel domov načelnik okrajne policije v posojilnici v Idriji Rafael Kobal, so ga v sami veži, kjer je na stanovanju in kjer so tudi prostori posojilnice, napadli trije maskirani neznanci. Nekdo od napadalec mu je z revolverjem zagrozil, da mora odgovoriti na njegove vprašanja. Kobal je hotel odnesti ključ, ki je bil v njegovem žepu. Ker pa ni hotel odnesti ključa, so ga napadalec z revolverjem udaril v glavo. Kobal je padel na tla. Napadalec mu je nato nadel roke in noge. Kobal je bil v nesvobodnem položaju. Napadalec mu je nato nadel roke in noge. Kobal je bil v nesvobodnem položaju. Napadalec mu je nato nadel roke in noge. Kobal je bil v nesvobodnem položaju.

Načrt za melioracijo

Trst, februarja 1940. — Italijansko kmetijsko ministrstvo je izdalo obširen načrt za melioracijo, kanalizacijo in osuševanje obširnih terenov v dosedaj sušnih krajih, ki naj bi se razvijali v teku osumskih let. Načrt predvideva poldrugo milijardo stroškov za ta obsežna dela. Melioracija je predvidena za razno kmetijsko vodovodno, ena milijarda pa je potrebna za osuševanje in melioracijo zemljišča na površini pol milijona hektarjev. Pri teh delih bo prišlo v poštev redvem obširno močvirno zemljišče v Siciliji, ki ga hočejo izboljšati in preurediti za obdelovanje, izboljšati pa hočejo tudi pučje predela na Sardiniji, v Romani in okrog Bologne. V to urbo je predviden 180 km dolg kanal, ki naj bi iz Pade dovajal v Romagno.

Relacije

Il. Bistrica, januarja 1940. — Pred dnevi so pripeljali v tukajšnje zapore tri moške s Topolca, sicer kovača Kirna Ivana, Čelojevo Jožeta, po domače Dežvega, in Skoka Jožeta, po domače Blažvega. Prva dva Kirn Iv. in Čelojevo Jože sta bila konfinirana vsak na tri leta. Kirn je bil poslan v Potenzo, za Čelojevo ni bilo kam. Skok pa je bil pripravljen v bistrskih zaporih.

Boj pri Dekanah

Pred tržaškimi sodiščem se je začel proces proti Josipu Bosju in njegovemu sinu Mariju, ki sta pred meseci umorila in zapustila Kacijana Bertoka in ga v prepad v bližini Dekanov. Pravi pomanjkanja dokazov je bil oče oprosten, sin pa obsojen na 19 let zapore, 3 leta pobiljevalnice in 3 leta policijskega nadzora. Sodniki so upoštevali dejanske okoliščine, da je bil Bosjo v umorjenem srt, da je duševno obremenjen in da ni umoril Bertoka zaradi ropa.

Prepovedana divjačina

Trst, januarja 1940. — Z dekretno od 5. junija 1939 je prepovedana prodaja divjačine od 1. januarja dalje. Vsi trgovci in drugi, ki imajo hladilnike, so morali tega dne prijaviti deželni uradu za lov vso divjačino, ki jo nameravajo prodajati po tem času, kar je dovoljeno. Od tega urada so dobili posebne listke, ki jih morajo priložiti na vsakega divjega zajca, srno itd. Vse evidence. Prekršitelji tega dekreta bodo kaznovani z denarnimi kaznimi od 100 do 2000 lir.

Smrt

St. Peter na Kraku, februarja 1940. — V bližnjem Kalu se je na nedeljsko soboto dne 3. februarja t. g. poročila Marjčič Panika z Ivanom Jankovičem, tudi doma s Kalu. Takoj po prihodu iz cerkve je izdihnil nevestin stari oče.

Tone Marinčič v visoki starosti 94 let. Pokojnik je bil daleč na okoli znan in priljubljen zlasti radi pripovedovanja zanimivih zgodb iz svoje davne mladeniške dobe.

Dobra konjunktura trgovine z lesom

Trnovo, februarja 1940. — Kakor vsemu, je tudi lesu in lesnim proizvodom cena izredno poksokčila. Če ne bi bili naši kmetje takoj po svetovni vojni izsekali svojih gozdov, bi danes našli v njih 'zlato Ameriko', saj dobi danes naš kmet za voz jelovih hlobov cca 600.— Lir. Povpraševanje po rastočem, sekane in rezanem lesu je iz dneva v dan večje. — Pred kratkim je uprava veleposestva princa Waldenburga priredila dražbo za prodajo velikega kompleksa jelovega rastočega lesa. Zanimanje za dražbo je bilo izredno veliko, tako tudi številno interesov, zato nič čudnega, če je uprava prodala kubični meter jelovine na panju po 280.00 Lir! Les je izdal lastnik tovarne za predelovanje lesa v Koritnicah, ki je tudi takoj pričel z izsekavanjem gozda.

Nekako istočasno je domačin, industrialec Viktor Tomšič iz Il. Bistrice kupil v državnih gozdovih večjo količino lesa na panju, in sicer jelovega, ki ga je plačal celo po 290.00 Lir za kubični meter! Toda kljub dobri konjunkturi je bil industrialec Tomšič primoran pred časom odslužiti večje število delavcev, ker je radi izrednega mraza nastal v vsem prometu velik zastoj, ki je oviral tudi delo v gozdovih in po tovarnah.

Milijonska škoda povzročena po burji in mrazu

Trnovo, februarja 1940. — Letošnji mraz nikakor ne preneha. Z a d n j i sneg je pobelil strehe še v nedeljo 18. t. m. ponoči, silna burja pa je odnašala zapadel sneg in celo zemljo z njiv v zatišja in kupe. Le najvažnejše poti med okoliškimi vasi so toliko očiščene snežnih zametov, da so za silo prehodne, po ostalih pa je še danes promet zastal. Vendar ta sneg, burja in mraz ne pomenijo nič, napram burji in mrazu, ki sta razsajala pri nas v sredini januarja. V Trnovem, kjer pravijo, da ima burja svoje gnezdo in v Il. Bistrici, je burja povzročila celo razdejanje. Zlasti v Trnovem, kjer je podrla stavbo z garažo in pokopala pod ruševinami tovarni avto, odkrivala hiše in tovarniška poslopja, rušila dimnike, barake, je povzročila ogromno škodo, ki jo uradno cenijo na dva milijona Lir.

Ljudska posojilnica v Trnovem

Trnovo, februarja 1940. — Ljudska posojilnica z neomejeno zavezo v Trnovem je bila ustanovljena l. 1894, v likvidacijo pa je prešla 29. aprila 1932 in zglede, da bo končno likvidirana, kajti da bi se vzdržala ali preosnovala ni že zdavnaj nobenega upanja več. Ob vstopu v likvidacijo je sicer likvidacijski odbor naprosil merodajne činitelje za državno podporo, a brez uspeha. Koncem l. 1932 je znala pasiva posojilnice cca. 900.000.00 Lir, aktiva pa cca 500.000.00 Lir.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Vaje ameriške mornarice v havajskih vodah

Washington, D. C., 21. marca. — Okrog 130 ameriških bojnih ladij se bo udeležilo manevrov v havajskih vodah v bližini pristanišča Pearl Harbor. Manevri se bodo pričeli 2. aprila in trajali bodo več tednov.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

00.00 Lir, deficit 400.000.00 Lir je bil deloma krit z raznimi garancijama. 18.000.00 Lir pa so morali kriti zadrugi člani in je padel na posameznika znesek cca 700 Lir. S tem zneskom bi člani, poleg svojih deležev, krili primanjkljaj. V osmih letih likvidacije pa so očitno nastali novi stroški, baje zmaša, ponovni deficit čez 200.000.00 Lir kajti dovratno se razširja govorica, da bodo morali bivši člani posojilnice prispevati v kritje likvidacijskih stroškov vsak po cca 600.000.00 Lir.

Dolenja vas pri Senožcah

Iz neznanega vzroka je pričelo goreti v ljudski šoli. Na kraj požara so prihiteli domačini, ki so po nekaj urah pogasili nevaren požar.

Umrli najstarejša Tržčanka

Trst, februarja 1940. — Tedni je umrla najstarejša Tržčanka Ana Renko vd. Ohoj, stara 103 let. Zadnji mraz jo je spravil v posteljo, k temu se je pridružila starostna iznemoglost, kar ni mogla več prenesti in je pretekli teden preminula. Pred 3 leti (t. j. 1936) je v krogu svojih sorodnikov praznovala v veselem razpoloženju 100-letnico rojstva. Seveda je bil to praznik za vso okolico in sosedje so ji prav srčno želeli, da bi včakala še mnogo let. Za domače pa je bila to prava družinska in rodbinska svečanost. Pokojnica je stanovala na vrhu Škorkole v lopi v mali hišici, obdani s cvetjem. Do zadnjega je bila vesela, njene oči so bile nenavadno žive, dokler ni zaradi letošnje krute zime ta živahnost izgubila.

Pokojnica je bila po rodu Idričanka in je prišla v Trst v svoji rani mladosti l. 1850, torej pred 90 leti. Takrat je bilo tržaško mesto šele v povojih. Z zanimanjem je pripovedovala, kako so takrat bile ulične svetiljke še na olje.

Leta 1871 se je poročila z Viktorjem Ohojem, uradnikom na trgovskem sodišču, a že l. 1907 je postala vdova. V zakonu je imela 3 sinove, ki pa so že vsi pomrli. Zadnji sin ji je umrl l. 1917.

Težka nesreča zaradi vojne streliva

Goričica, februarja 1940. — Na Kalvariji je 45-letni kmetovalec Peter Tonut iz Ločnika našel veliko granato, ki jo je hotel izprazniti. Zaradi premajhne previdnosti je pri tem prišlo do eksplozije, ki je zahtevala kar tri človeške žrtve. Peter Tonut in njegov sin, ki je pomagal očetu pri nevarnem delu, sta bila tako mrtva. Nekega drugega 19-letnega mladeniča, ki je bil za časa eksplozije v neposredni bližini, pa so kosi granate ranili po vsem telesu, tako da zdravniki le malo upajo v njegovo rešitev.

Vaje ameriške mornarice v havajskih vodah

Washington, D. C., 21. marca. — Okrog 130 ameriških bojnih ladij se bo udeležilo manevrov v havajskih vodah v bližini pristanišča Pearl Harbor. Manevri se bodo pričeli 2. aprila in trajali bodo več tednov.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Angleško letalo padlo na holandsko ozemlje

Amsterdam, Holandska, 23. marca. — Angleško bojno letalo je v plamenih tresčilo na tla po spopadu z Nemci pri Lobitku, Holandska. Vsi člani posadke so se ubili.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

vedati, da se bo ženil, ne bi bilo na mestu. Mogoče bi ga oče zavrnil ali pa kaj takega vprašal, da bi spravilo zaljubljenega Tineta v zadrego. Tine se je končno opogumil, češ kaj bi se bal, saj je vendar branjevka! In čeprav ni bog ve kaj, trgovina je pa le in nekaj se bō že zasluzilo; in če bo šlo vse prav, se boja že preživela, saj cunj in kosti je dosti povsod. Rečeno, storjeno.

"Oče, ženil se bom." "Ja, kaj boš pa vzel?" "Branjevko," ponosno odvrne Tine. "S čim pa branjari," poizveduje oče. "S enjama." In Tine se je oženil.

Kam sta Tine in Mica šla na medene tedne — če sta sploh kam šla — ne vem. Starejši izanci mi o tem niso nič pravili, kakor tudi ne, če sta imela kaj potomcev. Da sta pa izpolnjevala zakonske dolžnosti, bomo pa proti koncu slišali.

Tine, kakor se je meni videlo, je bil tudi v zakonu miren in gentleman. Vse vodstvo in trgovino je vodila Mica in tako tudi drugo; povsod je bilo videti, da je imela Mica Tineta za slabše bitje. In ker je imela trgovino, brez vprege tudi ni mogla biti, in tukaj ji je močni Tine še najbolj prav prišel.

Tako je Mica vodila "trgovino", Tine je bil pa za vprego. Imel je cizo, dvokolnico, in kadar je bila sezona ugodna za cunj, sta jih naložila toliko na cizo kakor sena. Tine je vlekli kot traktor in dovažal produkte na določeno mesto. Mica pa je izbirala cunje — bele zase, črne zase in prav tako pisane. (Knofov ni bilo dosti, kajti za tiste so že paglavci poskrbeli; včasih smo jih še od hlač odrezali, da smo lahko igrali za knofe — sedaj bo to propadlo, ker je ziper na površju.)

Gotovo, da je to delo spadalo Mici. Kaj bo Tine izbiral, ki ni videl, če je noč ali dan? Tine je vlekli, vlekli ko slon. On ni poznal klanca, zanj je bilo vse ravno in v zmiraj noč. Če ni bila ciza naložena ali vsaj preobložena, je tudi Mica zlezla na cizo. Za Tineta ni to nič pomenilo — 100 funtov več ali manj, samo da je bilo pod nogami trdo. Razume se, da mu je morala Mica dajati navodila, da je šel v pravo smer, ker Tine, skoro popolnoma slep, ni mogel stvari razločevati kakor le z rokami. Voj pa je imel izbojen.

Tine si ni mogel skoro nič prebirati; kar mu je prišlo pod roko ali zob, vse je moral vzeti za dobro. Jedel je, kar je dobil in kadar je dobil. In ko tako enkrat večerjata z Mico, mu pride nekaj pod zobe. Tine gre v usta z roko, da otiplje, kaj je. Začuti, da je nekaj izrednega in vpraša Mico, kaj je skuhal. "Češpljevo kašo," mu pravi. "Ja, kaj imaš pa češpljeve kosti nože?" se čudi Tine. Da se je bil v češpljevi kaši znašel ščurek, tega mu Mica ni povedala.

Zopet drug slučaj. Mica, kot branjevka, si je včasih kaj boljšega privoščila. Nekoč je nekeje dobila mesenih klobas (ne v Pennsylvaniji!). Pa jih kuha, misleča, da Tine ne bo o tem nič vedel. In daš Tinetu niso oči dobro služile, mu je pa nos toliko boljše. Saj je tudi nos njegov, saj je moral vedno tako in tako hoditi za njim. In če ga takrat ni varal, ga gotovo tudi sedaj

ne. Pa nagovori Mico: "Meni pa glih tako diši, kakor bi se kuhale mesene klobase." "Beži no, ti si neumen," mu odvrne Mica. "Ja, čeprav sem neumen, pa mi vseeno tako diši," vztraja Tine.

Se več takih smešnih o našem Tinetu. Nekoč je šel v Brest iz naše vasi, gotovo po opravkih. Vreme je bilo menda deževno, kajti bile so luže po poljskih potih. Tine ni videl dobro. Bil je kakor zrakoplov: kamor ga narahnaš, v tisto smer jo reže. In Tine jo je tistikrat rezal proti Brestu. Blizu tam gre pot malo nižje. In dež je pustil luže v tisti smeri, kamor je korakal Tine. Bil je že skoro na drugi strani, ko ga nekdo ogovori, da gre po luži. "Ja, grem pa nazaj." In tak ponovno prebreme lužo. Potem se drži bolj ob cesti in jo skoro po žitu maha. Kar nenkrat zadene ob predmet, se ustavi, pripogiba in lepo počasi tiplje, kaj je. Tine se nasmeje in pravi: "No, tukaj so pa cunje in kosti in pa zmešani lasje." "Ti bom že hudiča dal!" se oglasi ob cesti ležeči potnik.

Kdo je bil, ne vem in mogoče tudi Tine ni vedel. Bil pa je nekdo, ki se ga je bil nekeje počeno nalezel in ga je vodnik Alkohol potem zavlekel v občestni jarek k počitku.

Ampak, dragi čitatelji, ne mislite, ako je Tine sem pa tam kolovratil in prevažal cunje in kosti in včasih še Mico povrh, da je popolnoma pozabil na ljubezen. Ni bilo tako. Res biznis je bil, ampak če tudi je človek na potovanju, ne sme zanemarjati zakonskih dolžnosti. Kje sta Tine in Mica ob takih prilikah prenočevala, ne vem — v hotelu gotovo ne, ampak naj bo že kjerkoli. Zgodilo se je, da je v Tinetu zagorela ljubezen z vso močjo in se je hotel odpraviti na "križno goro". Pa zareži Mica nad njim: "Kam se pa kopljesh, ali ne veš, da je še dan!" "Ja," pravi Tine, "če je pa še dan, grem pa — grem pa v drugo stran."

Protli koncu svojega življenja je Tine ostal vdovec, jaz pa sem odšel v Ameriko. Kje in kako je umrl, mi ni znano. Slišal pa sem, da se je ujel v zanjko tam neke v Koritni. Takšno je bilo življenje Čunjarjevega Tineta. Saj ne bi pisal o izčrpani, ampak če Nina piše, bom pa še jaz.

Martin Botha, 535.

Sreča v nesreči

Neffs, O. — Kakor je bilo že poročeno, je v bližnjem premogorju, last Hanna Coal Co., v Willow Grovu dne 16. marca do polne nastala velika eksplozija, ki je zahtevala 17 žrtve. Do danes (20. marca) so dobili na površje 25 trupel, glede ostalih pa nihče ne ve, kdaj jih dobe iz jame.

Sreča v nesreči za naše društvo 4 SNPJ je v tem, da takrat ni bilo na delu nobenega našega člana. Če bi se bila pripetila ta katastrofa na drugem silihi, bi bilo pa več naših članov prizadetih.

Carl Dernach.

Interdikt je šel

Cleveland, Ohio. — "Ker mi dovoljuje oblast mojega svečeništva, vas oproščam interdikt." Tako se je izrazil naš clevelandski nadškof napram Italijanom, koje je zapeljal sam satan, da so rebelirali nad svojo katoliško oblastjo, ki jim je hotela vsiliti duhovnika, katerega do bri katoliki niso hoteli. To se je zgodilo večerj, 19. marca, v dvorani pri cerkvi Svetega odrešenika, kjer je baje bilo 1500 duš nazaj sprejetih, ki bodo imele ponovno priliko pripravljati se za sveti raj.

Seve, da so prej morali za škofom ponoviti, da obžalujejo, ker so dne 18. febr. kepali s anegom msgr. Begino, rev. Carusa, Kolombove viteze, policije in vse, kar je hotelo vstopiti v cerkev na 15712 Kipling ave. Ne vemo pa, kaj bo z dušo one stare Italijanke, ki je rabila zvonce.

Ampak farani so le zmagali. Seveda škof tega ni omenjal, ker noče priznati zmage ovčkam; to ne bi bilo častno za pastirja, če bi priznal, da so ga koštruni obutali. Postavil jim je oskrbnika italijanskega duhovna dr. Achillea P. Ferrerija, kaplan pa bo Stefan Towel, ki je sedaj kaplan v cerkvi Krista kralja.

Bil je šod, na katerega so sklicali farane z zvonom, kakor pri nas v cerkvi v domovini kadar je prišla goreti kmetu hiša.

Ben Gold (levo), predsednik mednarodne unije krznarskih delavcev, in Irving Potash, načelnik sveta krznarskih unij v New Yorku.

Klavniška unija dobila pogodbo

Chicago, 23. marca. — Henry Johnson, direktor unije Packing House Workers (CIO), je naznanil sklenitev pogodbe z Union Stock Yard & Transit Co. Nova pogodba je nadomestila ono, katere veljavnost je potekla 1. marca. Mezdna lestvica ni bila spremenjena, toda delavci so izvojevali letne počitnice s plačo.

Elektrifikacija podeželskih distriktov

Washington, D. C., 23. marca. — Senat je soglasno odobril načrt, ki določa potrošitev \$90.000.000 za elektrifikacijo podeželskih distriktov. Program poljedelarskega departamenta glede pomoči farmerjem je bil tudi odobren.

HUMOR

Vsak o sebi

Neki časnikar je nekoč videl romanopisca Oskarja Wilda in slikarja Wistlerja, ki sta se skupaj sprehajala po angleškem mestu Brightonu. Drugi dan je napisal v neki časopis: "Srečal sem Wilda in Wistlerja na prijateljskem sprehodu. Kakor običajno, sta tudi to pot govorila vsak o sebi."

Strašno

"Moj mož je vse leto na službenih potovanjih. Doma ostaja samo štiri tedne na leto." "To mora biti pa res strašno!" "Da, res! Zmerom štejem dneve do njegovega odhoda."

Ustanovitev neodvisnih držav v Indiji

Lahore, Indija, 23. marca. — Mohamed Ali Jinnah, vodja muslimanov, je predlagal ustanovitev neodvisnih muslimanskih in hindutaskih držav v Indiji kot edino rešitev kontroverze med muslimani in indijskimi nacionalisti. Izjavil je, da bo njegova grupa vodila opozicijo proti vsaki drugi rešitvi zapletenega problema. Jinnah je govoril na shodu Muslimanske lige, katerega se je udeležilo 100.000 oseb.

Potopitev parnika v zagonetnih okoliščinah

Baltimore, Md., 23. marca. — Parnik Panamanian, ki je v svetovni vojni prevažal ameriške čete v Evropo, se je potopil v tujakajni luki. Spodnje predele je zalila voda, ko so na parnik nalagali tovor. Lastnik je Arnold Bernstein, židovski begunec iz Nemčije in parobrodni magnat. Odrjejena je bila preiskava, ali je potop posledica sabotaže. Parnik je imel odpluti danes proti Angliji.

Palandech's YUGOSLAV AMERICAN RADIO BROADCAST

STATION WHIP

IZ URADA OKRAJNEGA TAJNIKA OKRAJA COOK, ILLINOIS

DRŽAVA ILLINOIS 88 OKRAJ COOK

V smislu odredbe točke 34, Primarne volilne zakona države Illinois, tem potom izjavljam, da bo barva papirja, ki se bo rabila za primarne glasovnice priznanih strank za primarne volitve, ki se bodo vršile v okraju Cook izven Berwyn, Chicago, Chicago Heights, in Harvey, trgali Cleoro in vasi Elmwood Park, Morton Grove, Niles Center, Summit in Stickney, v torek 9. aprila 1940 kot sledi:

Demokratska Rožnata

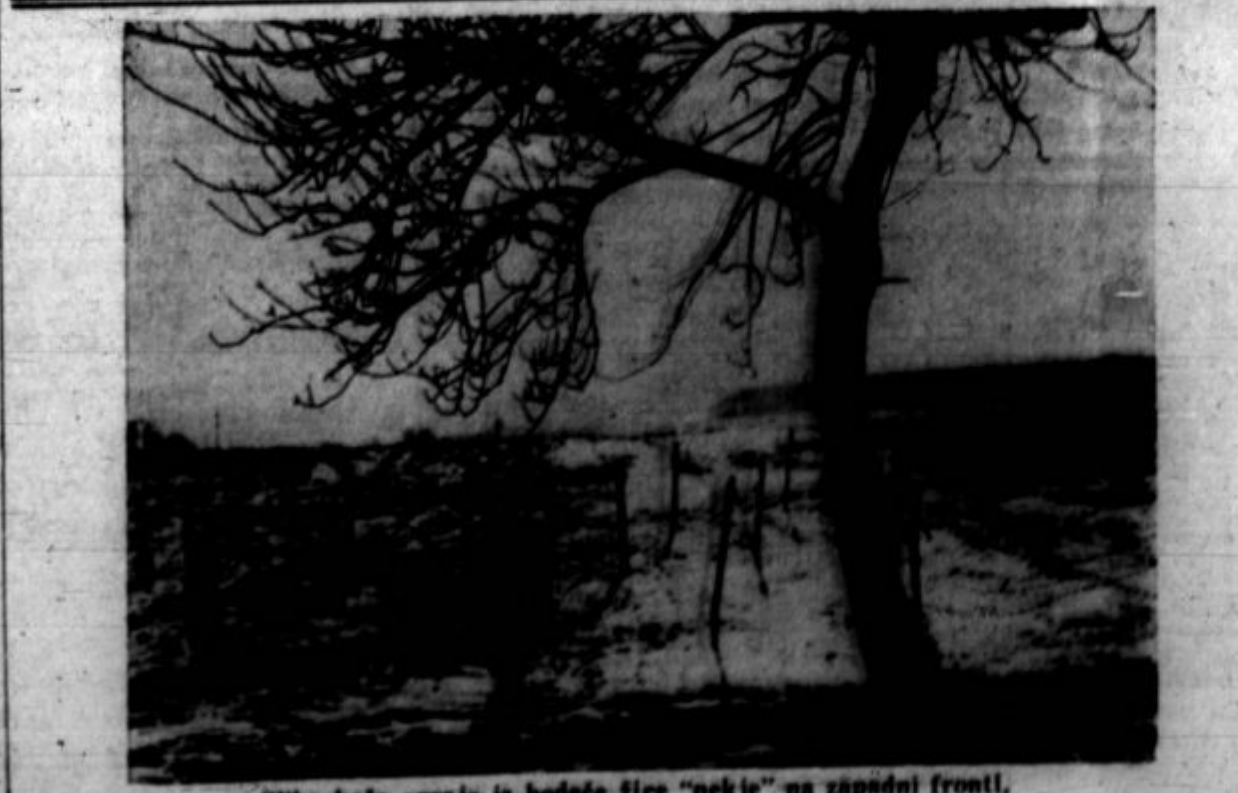
Republikanska Poltna

V PRIČO TEGA sem dal moj lastnorčni podpis in žig okraja Cook, dne 25. marca A. D. 1940.

MICHAEL J. FLYNN

tajnik okraja Cook, Illinois

(PECAT)

Šlika kaže ograjo iz bodeče žice "neke" na zapadni fronti.

KNUT
HAMSUNPoslovenil
FRAN ALBRECHT

Naslednje jutro sem se prebudil zelo rano. Čisto tema je še bilo, ko sem odprl oči in šele dolgo nato sem slišal v stanovanju pod sabo bi-ti uro pet. Hotel sem spet zaspati, a se mi ni posrečilo; bil sem čimdalje bolj buden in tako sem ležal in mislil na tisoč reči.

Hipoma mi je kanilo v glavo par dobrih stavkov, ki bi jih uporabil za skico ali feljton, finih jezikovnih domislekov, kakor si nisem izmislil še nič podobnega. Tako ležim tam in si ponavljam tiste besede in zmirom bolj vidim, da so izvršne. Polagoma se jim pridružujejo še druge; hipoma sem že čisto čil; vstanem in se-žem zadaj za posteljo po papir in svinčnik. Tako je, kot da je počila v meni žila; ena beseda sledi drugi, se ureja v zvezo, družu v prizor, scena se kopiči na sceno, dejanje in replike mi vro iz lobanje in prečudovito čuvstvo udobnosti me obema. Pišem kot obseden in polnim brez prestanka poča za poča. Misli mi prihajajo tako hitro in lijejo tako obilno, da mi uhaja celo množica posrečenih stranskih stvari, ki jih ne morem dovolj naglo napisati, četudi delam na vso moč. Vedno še me naskakujejo novi domisleki; vsega me obvladuje moja snov in vsaka beseda, ki jo zapišem, mi je položena v usta.

Trajalo je, trajalo tako krasno dolgo, dokler ni prenehal ta čudoviti trenutek; petnajst, dvajset popisanih strani leži pred mano na kolenih, ko sem slednjič dovršil in položil svinčnik v stran. Ako so torej ti papirji imeli resnično kako ceno, sem bil rešen! Skočil sem iz postelje in se oblekel. Bilo je vedno bolj svetlo, že sem razločil oglaš svetilniškega nadzornika doli na sobnih vratih, pri oknu je bilo, že tako dan, da bi za silo lahko videl pisati. Zato sem se torej takoj napravil k delu in jel prepisovati svoje papirje na čisto.

Čudna gostja meglja luči in barv se dviga iz teh fantazij; osupnil sem pred enim dobrim domislekom za drugim in si zatrjeval, da je to najboljši, kar sem kdaj bral. Postal sem pijan od prijetne zavesti, ves napihnjem od same radosti, sem se zazdel sebi sila velik; tehtal sem v roki svoj spis in ga cenil po naglem preudar-ku na pet kron. Saj bi nobenemu človeku ne prišlo na misel barantati radi petih kron; na- sprotno še deset kron je bila smešna cena, če sem vpošteval kakovost vsebine. Se na misel mi ni prišlo, da bi takšna samorodna delo nemara za- stonj ponudil: kolikor mi je bilo znano, takšni romani ne leže okoli na cesti. In odločil sem se za deset kron.

V sobi je bilo vedno bolj dan; ozri sem se doli k vratom in brez truda sem razločil tanke, skeletne črke Andersenove pralnice perila za mrliča v veži na desno; saj je pa tudi že nekaj časa, kar je bila ura sedem.

Vstal sem in se postavil v sredo izbe. Če sem dobro premislil, mi je odgovor gospe Gun- derseu prišla precej prav. Saj to prav za prav ni bila soba zame; zelo prostaške zelene gardine pred okni, posebno mnogo žebčev po stenah, kamor bi obešal svojo obleko, pa tudi ni bilo. Beraški naslanjač tu zadaj v kotu je bil prav za prav samo dovtip naslanjača, ki bi se mu človek lahko tako nasmejal, da bi obolel. Bil je mnogo prenizek za odraslega človeka; razen tega je bil tako ozek, da bi človek rabil tako re- koč sezuvalnik, ki bi ga potegnil iz njega. Skrat- ka, soba ni bila opremljena, da bi se v njej člo- vek počel z duševnim delom in jaz bi je ne ob- držal delj časa. Na noben način! Saj sem že itak vse predlogo molčal in potrpeh in vzdržal v tej lupi!

Ves napihnjem od upanja in zadovoljstva in

vedno še v mislih s svojo čudovito skico, ki sem jo potegnil vsak hip iz žepa in prebrat, sem ho- tel takoj resno pričeti s preseljevanjem. Privle- kel sem svojo culico, rdečo ruto, ki je vsebovala par svežih dvratnikov in nekaj zmečkanega ča- sopisnega papirja, v katerem sem nosil kruh do- mov, zvil svojo odejo in vtaknil k sebi ostanek belega papirja za pisanje. Nato sem zaradi var- nosti preiskal vse kote, hoteč se uveriti, da ni- sem ničesar pozabil, in ko nisem našel ničesar več, sem stopil k oknu in se zagledal ven. Mrko, vlažno jutro; na pogorišču kovačnice ni bilo ži- ve duše in vrv za perilo se je, skržena od mo- krote, vlekla napeto od zidu do zidu. To vse sem poznal od prej; zato sem stopil stran od okna, vzela svojo culico pod pazduho, se poklonil pred oglaš svetilniškega nadzornika in An- derseu pralnice ter odprl vrata.

Hipoma mi je prišla na misel moja gospodi- nja, saj sem jo pač moral obvestiti o svoji pre- selitvi, da je videla, da je imela opravka z do- stojnim človekom. Tudi sem se ji hotel pisme- no zahvaliti za par dni, ko sem preko časa po- rabiljal sobo. Sigurnost, da sem zdaj spet za delj časa rešen, se mi je vsiljevala s toliko moč- jo, da sem obljubil gospodnji celo pet kron, ko bi naslednje dni kdaj spet prišel do mimo; ho- tel sem ji vrh vsega še dokazati, kako častived- nega človeka je imela pod svojo streho.

Listek sem pustil na mizi.

Še enkrat sem obstal pri vratih in se okrenil. Ta sijajna zavest, da sem se zopet vzpel kvišku, me je očarovala in me navdajala s hvalečnostjo bogu in stvarstvu. Pokleknil sem ob postelji in se zahvalil bogu na glas za njegovo veliko do- broto to jutro. Vedel sem, oh, saj sem vedel, da je bil ta izliv inspiracije, ki sem ga bil pravkar doživel in napisal, čudovit dar nebes mojemu duhu, odgovor na moj večerajšnji klic v stiski. To je bog! to je bog! sem si vzklikal in jokal od navdušenja nad lastnimi besedami; sem in tja sem se moral prekiniti in prisluškovati, ni li nikogar na stopnicah. Nazadnje sem vatal in šel; brez glasu sem se spustil po stopnicah in neopazno dospel do hišnih vrat.

Ceste so se svetile od dežja, ki je pal v ju- tranjih urah, nebo je viselo mrko in nizko nad mestom in nikjer ni sinil solnčni žarek. Kako pozno je moglo biti? Kakor običajno sem se napotil v smer proti rotovžu in videl tam, da je pol devete. Ostajalo mi je torej še nekaj ur; bilo je brezmiselnost, ako bi pred deseto, ne- mara enajsto, hodil v uredništvo; do tedaj se moram torej potikati in iztuhitati kaj pamet- nega, kako bi prišel do majhnega zajtrka. Si- cer pa se nisem bal, da bi moral hoditi danes lačen spat; ti časi so hvala bogu minili! Pre- magana točka, zal sem; od zdaj naprej gre pot navzgor!

Medtem mi je zelena odeja postala nadležna; tudi se nisem mogel tako vprivo vseh ljudi ka- zati z njo. Kaj naj si mislilo o meni? Preudar- jal sem torej, kje bi jo lahko shranil do nadalj- njega. Zdalci sem se domislil, da grem lahko k Sembu in si jo dam zaviti v papir. To bi po- tem takoj bolj izgledalo in prav nobena aramo- ta bi ne bila nositi jo. Stopil sem v trgovino in povedal svojo zadevo pomočniku.

Ta je najprej pogledal odejo, nato mene; za- zdelo se mi je, ko da je v mislih nekam omalo- važujoče skomizgnil z rameni, ko je vzel ovoj v roke. To me je užalilo.

"Vrag vas vzemi! Pazite vendar!" sem vzlik- nil. "V odeji je dvojje dragocenih steklenih vaz; paket gre v Smirno."

(Dalje prihodnjič)

Tekma

Napisal H. B. Kranz

"Prav imate. Zdaj sem jaz na vrsti, da povem zgodbo svojega zakona. Zdi se mi posebno nena- vadna. Za svojo srečo se imam namreč zahvaliti — eksotični majhni ribici, ki je pri nas v Ev- ropi ne poznamo."

William Everett si je prižgal cigareto in začel:

"Spominjate se najbrže še, da so mi pred več leti zdravniki sve- tovali oditi na daljše pomorsko potovanje. Da si bom okrepil svoja pljuča, so dejali. Ubogal sem jih.

Brez cilja sem se torej mesece in mesece vozil po oceanih. Bil sem v tropskih in drugih eksotičnih pokrajinah, videl sem ne- navadne narode, nenavadne lju- di. Kjer mi je posebno ugajalo, sem se ustavil in sem se šele z naslednjim parnikom odpeljal dalje. Leta so tako pretekla, jaz sem pa še zmerom samo potoval. Knjige, ki sem jih napisal na svojih potovanjih, so ljudje kar požirali. Meni so se pa zdele brez vsebine. Zavidal sem vas za vašo družinsko srečo. To davno sem bil zdrav, nič drugega mi ni manjkalo kakor ...

Nekega dne se je naš parnik ustavil na nekem majhnem av- stralskem otoku. Izstopil sem, da bi si ga nekoliko ogledal. Veli- kanske kokosove in datljeve pal- me so se lesketale v soncu trop- ičnega jutra, majhne kočice s po- ševnimi strehami so počivale med zelenjem na vzhodu gore. Ko je nastala opoldanska trop- ska vročina, sem se vrnil na par- nik.

Na lepem so se vrata moje ka- bine odprla. Kdo je stal pred me- noj? Phil Chaplain. Izvedel je, da sem na parniku. Kajpak je bil kar nor od veselja. Koliko sva si imela povedati! Kar sva odšla iz Oxforda, se skoraj nisva več vi- dela. Kakor bi pihnil so pretekle opoldanske ure v hladni kabini. Na lepem se je pa Phil vznemi- ril in pogledal na uro.

"Zal moram oditi," je dejal. "Ob šestih me pričakujejo na golfišču. Pojdi z menoj, videl boš, kako sijajno družbo imam."

Na golfišču sta naju pričako- vala dva mlada človeka. Kakšno pol ure nam je minilo v dolgo- časnem pogovoru. Naenkrat se je na cesti pojavila postava vit- kega, belooblečenega dekleta. Niti oči nisem mogel obrniti od očarljive pojave.

"To je nekronana otoška kra-

ljica," mi je zašepetal Phil v uho. "Piše se Bessie-Howardova in je hči lastnika največje plan- taže."

Ko me je Bessie pogledala s svojimi velikimi, sinjerjavimi očmi, mi je srce kakor na pove- lje začelo močno utripati. Z naj- večjim naporom sem spravil ne- kaj vljudnostnih fraz iz sebe. Potlej smo začeli igrati. Kajpak je Bessie zmagala. Vsi smo gle- dali le njo — koga je še zani- mala žoga?

Zvečer smo bili vsi povablje- ni k Howardovim in od takrat sem bil stalen gost v njihovi hi- ši kakor drugi. Najel sem si sta- novanje in ostal na otoku, da bi bil v Bessiejeni bližini. Toda po tedne in tedne nisem mogel spre- govoriti na samem z njo več ko nekaj besed, čeprav sva se sle- herni dan videla. Bil sem do ušes zaljubljen v to očarljivo bitje in sem bil kar divji od ljubosum- nosti, če je koga drugega svojih oboževalcev samo pogledala.

Minili so meseci, moja strast se je pa od dne do dne stopnje- vala. Neki večer, ko sem bil z Bessie slučajno sam, se mi je naposled le posrečilo obvladati svojo strahopetnost. Priznal sem ji svojo ljubezen.

"Poglejte, Billy," je dejala priščno, "če postanem vaša že-

na, bodo vsi ti ljubi fantje na smrt užaljeni. In jaz sama res prav ne vem, če imam rajši vas ali Phila ali Roberta. Dajte mi teden dni časa za premislek."

Nekaj dni nato smo bili spet vsi pri Howardovih. Na lepem je Bessie vatala in je v naše ne- majhno presenečenje imela sko- raj cel govor.

"Vsak izmed vas me je pro- sil za roko," je rekla smehljaje se. "Toda ne morem se odločiti, ker nočem nobenega izmed vas užaliti. Zato prepušчам odloči- tev slučaju. Tistega bom vzela za moža — ki mi ga bo slučaj namenil."

Presenečeni smo se spogledali. "Vsi veste," je nadaljevala Bessie, "da se tukajšnji doma- čini zabavajo z neko ribico, tako imenovano 'gorečo ribico'."

Z njimi prirejajo tekme, prav tako kakor drugod prirejajo petelinje boje in konjske dirke. Ribica, ki z vejice v stekleni posodi poje v najkrajšem času največ muh, zmaga. Takšna tekma naj odloči tudi v našem primeru. Vsak iz- med vas naj mi jutri zgodaj zju- traj pošlje 'gorečo ribico' v ste- kleni posodi. Zvečer bomo imeli tekmo. Tisti, čigar ribica bo zmagala, bo moj mož."

Lahko si predstavljate naše začudenje. Rotili smo Bessie, naj za božjo voljo odneha od te- ga načrta, ki je bil za nas vse zelo poniževalen. Ostala je pa ne- izproсна. Nič drugega nam torej ni preostalo, kakor da smo ji drugo jutro poslali vsak svojo ribico v stekleni posodi, sredi katere je molela dva čevlja iz- nad površine vode razcepljena vejica.

Zvečer smo se forej vsi izred- no razburjeni zbrali pri Howar- dovih. V predsojbu so že stale štiri steklene posode. V vsaki je plaval majhna, komaj nekaj centimetrov dolga, rdeča ribica. Začela se je tekma. Malajski sluga je položil muho na vejico prve steklene posode. Ribica je priplaval na površje vode in je s kapljico vode pokropila muho, ki je padla v vodo in ribica jo je pojedla. To se je ponavljalo toliko časa, dokler ribica ni bila sita.

Ne bom vas mučil s popisova- njem ribje tekme. Saj veste, da je zmagala moja ribica. Toda kolikor sem bil srečen — v mo- jem sreču je ostalo nekaj trp- kega. Bessie je bila zelo ljubez- niva z menoj, ko da bi me tudi ona zelo rada imela, toda tega ji nisem mogel verjeti. Ali ni odločil le goli slučaj?

Nekega dne pred najino po- roko sem se opogumil in sem ji dejal, da ima še čas za premi- slek. Če ima koga drugega rajši, naj kar pove. Odpotoval bom in se bom vdal v svojo usodo.

"Torej me ne ljubiš Billy?" je odgovorila.

"Saj sama dobro veš, da te obožujem. Toda ne morem pre- nesti misli, da naju je zvezal sa- mo goli slučaj."

"Nikogar drugega ne bi izbra- la — ker samo tebe ljubim."

"Tega ne razumem. In če bi zmagala ribica koga drugega?" Bessie se je nasmehnila. Potlej mi je zašepetala na uho: "Saj ni mogla zmagati kakšna druga ribica, ljubček. Vse ribice sem ves dan krmila, samo tvoje ne. Ali si zdaj zadovoljen?"

Od leve na desno: Owen W. Whitefield, podpredsednik unije United Cannery Agricultural Packing & Allied Workers, newyor- škí župan F. H. LaGuardia in Blanche Fischer, hči farmskega na- jemnika iz Missourija.

Dva soseda — pravdača

Dva soseda iz male vasi sta stopila pred sodnika. Dva moža na pragu starosti, ki bi prav za prav v resnici že morala dayno lepo, v miru in zadovoljstvu za- živeti, kajti kakšna bo njuna starost, če se še v svojem petde- setem letu pričakata s postavo in kršita pravice v sobi prepira. Ampak s sosedi je že takšna reč, med sosedi hudo natanko in brez obzira teko računi — ali se ima- jo radi in si pomagajo v vsak- terih rečeh, ali pa se sovražijo na moč nepoboljšljivo in je ni srednje poti med njimi.

Tak kaj pa se je spet zgodilo za božje ime? Kakšni zločini so ju privedli pred sodno mizo na obračun? Stojita tako, vsak za- se, dva koraka narazen, vrtita klobuka v rokah, nerodno jima je pred gosposko — na oči ne bi mogel prisoditi ne enemu ne drugemu, kdo da je tožnik in kdo obtoženec. Kvečjemu bi dejal, da sta oba kriva in da jima slaba vest zapira usta, in upogiba glavi k tlom.

Dostikrat sta že takole stala pred sodnikom — oba sodnika drug nad drugim, pa jima je še zmerom nekakšen strah v kos- teh, kajti sodnika ni kar tako, s sodnijo se ni šaliti, dosti bolj pametno je, da se je izogneš v velikem loku in le oddaleč, iz varne daljave snameš klobuk z glave. Toda strast sovraštva, zle mržnje premaga vse ovire.

Kaj vemo, nemara sta nekoč prej živela ta dva soseda, reci- mo jima Peter in Pavel — v mi- ru in slogi. Potlej pa je že kaj prišlo vmes, ali zavist, ali uža- ljeno samoljubje ali kar je že bilo. Čez noč sta si skočila v la- se, nepomirljiva sovražnika sta si postala za večne čase in naj- rajši pri priči bi drug drugega vtopila v žlici vode. Začelo se je nemara vse skupaj s prepri- pom, z zmerjanjem oddaleč. Peter je rekel Pavlu baraba in Pavel je Petra tožil zaradi razžaljenja ča- sti. Potlej je Pavel Petru pono- čil na skrivaj podl ograjo, hopla, in zmanjkali sta dve kokoši! Po- jedel jih je Pavel, čisto in pre- prosto. In Peter je tožil Pavla zaradi kraje in škode na plotu, Pavel pa je obratno tožil Petra, da mu je rekel lažnivec in spet je moralo sodišče po salomonsko stopiti vmes in razdvojiti vroče- krvna nasprotja. Zadnjikrat je bilo pa takole: Peter je zasadil na svojem vrtu sadike češenj. Tako lepo v vrstah in po vseh pravih umnega sadjarstva. Češnje so rasle, napredovale in

čez leto ali dve bi bile morale ro- diti sad truda in negovanja. Kaj se je zgodilo na vsem lepe? Ali se ni, ta preklicani sosedi, ta nič- prida, neke temne noči prikradel na vrt z nabrušenim nožem obrezal nežna češnjeva drevesa, da so se posušila in žalostno usahnila tja do korenin! Saj se mu je kar zdelo, da bo kaj tak- šnega, saj je celo sam opazil sko- zi okno prav tiste usodne noči, da se je nekakšna sumljiva po- stava potihem plazila čez plot asosedove hiše. Kajpak, to bo Pa- vel, jasno ko le kaj. Naslednjega jutra se je izkazalo, da je v res- nici bil to Pavel. Brž nadenj, kar v hišo in na okrit pogovor.

"Kdo mi je obrezal drevesa pri moji duši! Kdo?"

"Jaz jih nisem!" se je mazal Pavel.

"Ti si jih pa nihče drugi! O, videl sem te, na tele oči, vse sem videl, vse vem! Ti tat, razboj- nik, capin!"

"Kaj v svoji lastni hiši me boš zmerjal, še tega manjka. Iz mo- je hiše ven! Kar pojdi na sodni- jo, se bomo tam pomenili. Boš dokazal, sicer te bom jaz tožil in sedel boš, da boš črn! Ven!"

"O saj bom šel na sodnijo, še danes, to uro, pri priči! Sedel boš pa ti in pošteno plačal, en- krak za vselej plačal!"

In Peter je v resnici šel. Tožil, vzel advokata. Naj se izkaže pra- vica.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list.

TISKARNA S.N.P.J.

SPREJEMA VSA

v tiskarsko obrt spadajoča dela

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

VOĐSTVO TISKARNE APEJIRA NA ČLANSTVO S.N.P.J. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne. — Cene zmerno, unijako delo prve vrste

Pišite po informacije na naslov:

SNPJ PRINTERY

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE

Tel. Rockwell 4904

CHICAGO, ILLINOIS

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveto in prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine in eni naroč- niki. List Prosveta stane za vse enako, za člana ali družino \$6.00 za eno leto naročnine. Ker pa člani še plačajo pri anasmentu \$1.20 za tednik, se jim to prišteje k naročnini. Torej sedaj ni vzroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je naša lastnina in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Za Druž. države in Kanado \$6.00	Za Člano in Chicago je \$7.50
1 tednik in..... 4.50	1 tednik in..... 6.50
2 tednika in..... 3.60	2 tednika in..... 5.10
3 tednike in..... 2.40	3 tednike in..... 3.90
4 tednike in..... 1.20	4 tednike in..... 2.70
5 tednikov in..... nič	5 tednikov in..... 1.50

Za Evropo je..... \$9.00

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je naša lastnina.

Pojasnimo: — Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se prevelj proč od družine in bo zahteval sam svoj list- tednik, bode moral tisti član iz dolične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo izbrisati datum za to vsoto naročnika.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Priloženo pošljim naročnino za list Prosveto vsoto \$.....

1) Ime..... Čl. družina \$.....

Naslov.....

Ustavite tednik in ga pripisite k moji naročnini od sledenih članov moje družine:

2)..... Čl. družina \$.....

3)..... Čl. družina \$.....

4)..... Čl. družina \$.....

5)..... Čl. družina \$.....

Mesto..... Država.....

Nov naročnik..... Star naročnik.....